

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Facultatea	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Departamentul	Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
Domeniul de studii	Departamentul de Psihologie și Științe ale Educației
Ciclul de studii	Științe ale educației
Programul de studii	Masterat
	Managementul Instituțiilor Educaționale

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	PSIHOPEDAGOGIA ELEVILOR CU DIFICULTĂȚI DE ÎNVĂȚARE ȘI TULBURĂRI DE COMPORTAMENT				
Anul de studiu	II	Semestrul	I	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorii formative a disciplinei DF - fundamentală, DS - de specializare, DC – complementară				DF
	Categorii de opționalitate a disciplinei: DOB – obligatorie, DOP – opțională, DFA - facultativă				DOP

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	2	Curs	2	Seminar		Laborator/ Lucrări practice		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	28	Curs	28	Seminar		Laborator/ Lucrări practice		Proiect	

Distribuția fondului de timp pe semestru	ore
II.a) Studiu individual	94
II.b) Tutoriat (pentru ID)	
III. Examinări	3
IV. Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual (II.a+II.b+III)	94
Total ore pe semestru (I.b+II.a+II.b+III+IV)	125
Numărul de credite	5

4. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale/generale	CP1. Identifică nevoile în materie de educație CP5. Aplică cunoștințe despre comportamentul uman CP7. Gestionează dezvoltarea profesională personală CP12. Coordonează programe educaționale
Competențe transversale	CT2. Îi conduce pe alții

5. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
- Analizează critic teoriile, modelele și paradigmele actuale din domeniul științelor educației și al managementului instituțional, în vederea proiectării programelor educaționale. - Corelează conceptele teoretice cu cerințele și particularitățile organizaționale din sistemul de învățământ pentru a formula direcții strategice de acțiune. - Evaluează critic modelele și teoriile consilierii	- Proiectează și planifică programe și intervenții educaționale/manageriale în funcție de contextul instituțional, resursele disponibile și obiectivele asumate. - Concepe și operationalizează planuri complexe de intervenție personalizată, integrate în strategiile de dezvoltare ale instituției educaționale. - Integrează coerent metode de consiliere, mentorat și motivare în cadrul proceselor manageriale,	- Coordonează și supervizează procesele de proiectare și implementare a programelor educaționale într-o manieră colaborativă și etică. - Exerciți autonomie decizională și etică profesională în gestionarea situațiilor critice legate de incluziune, motivație, conflicte educaționale sau vulnerabilitate socială. - Dezvoltă și implementează mecanisme instituționale de consiliere și suport

psihopedagogice și ale orientării educaționale, integrându-le în strategiile instituționale de sprijin. - Fundamentează intervențiile de consiliere și suport prin corelarea teoriilor motivaționale, sociale și cognitive cu specificul grupurilor educaționale și al mediului organizațional. - Corelează descoperirile cercetării educaționale cu tendințele de dezvoltare instituțională, oferind un cadru teoretic pentru acțiunea profesională. - Evaluează specificul organizațional și dinamica echipelor instituționale implicate în procese educaționale complexe.	adaptându-le la dinamica resurselor umane și nevoilor educaționale. - Evaluează și optimizează intervențiile psihopedagogice implementate, folosind criterii validate științific și feedback multi-nivel (individ, echipă, organizație). - Integrează în practica managerială rezultatele cercetărilor pentru a formula strategii instituționale eficiente și reflexive. - Facilitează cooperarea și comunicarea între membri, adaptând stilul de interacțiune la nevoile echipei și la specificul organizațional. - Integrează valori precum respectul, empatia și toleranța în dinamica colaborativă și în managementul conflictelor educaționale.	psihopedagogic, asumând conducerea echipelor și supervizarea profesională în contexte educaționale complexe. - Își asumă responsabilitatea valorificării cercetării în scopul formării continue și al inovării educaționale. - Își asumă roluri decizionale sau suportive în funcție de contextul echipei, demonstrând flexibilitate și leadership cooperativ. - Promovează o cultură instituțională bazată pe colaborare, incluziune și responsabilitate partajată. - Generează inițiative de formare și dezvoltare profesională în echipă, susținând învățarea colectivă și inovarea în practica educațională.
---	--	--

6. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Dezvoltarea unei baze informaționale privind principalele categorii de dificultăți de învățare și tulburări de comportament și specificul educației pentru copiii care manifestă acest tip de inadaptare școlară.
-----------------------------------	---

7. Conținutul predării și învățării

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Introducere în problematica dificultăților de învățare - Istoric al abordării dificultăților de învățare - Delimitări conceptuale - Teorii și modele ale dificultăților de învățare - Etiologia și tipologia dificultăților de învățare	2	expunere, prelegerea intensificată, explicația problematizării,	
2. Identificarea și prevenirea dificultăților de învățare - Semne premergătoare ale dificultăților de învățare la vârsta preșcolară; - Recunoașterea dificultăților de învățare la vârsta școlară. - Dificultăți de învățare aferente pronunției cu potențial ameliorativ la nivel educațional: dislalia simplă și polimorfă. - Diagnosticare și încadrare tipologică - Modalități de intervenție educativă în cazul sigmatismelor; - Modalități de intervenție în cazul rotacismului; - Modalități de intervenție educativă în cazul dislaliilor polimorfe; - Posibilități de intervenție educativă asistată de calculator în cazul dislaliilor.	4	conversația expunerea dialogată prelegerea intensificată	
3. Dificultățile de învățare în raport cu viața școlară I - Dificultăți de învățare aferente pronunției (dislalia, disfonie) - Dificultăți de învățare aferente însușirii citit - scrisului - Dislexia și disgrafia - Modele de intervenție – terapia Davis, terapia Meixner, terapia Sindelar - Proiectarea activităților de integrare școlară pentru copiii cu dificultăți de învățare a scris-cititului	2	conversația, descoperirea dirijată, studiul de caz	
4. Dificultățile de învățare în raport cu viața școlară II - Dificultăți de învățare a matematicii – Discalculia - Discalculia - Proiectarea activităților de integrare școlară pentru copiii cu discalculie	2	conversația expunerea dialogată prelegerea intensificată	

5. Abordarea educațională incluzivă și integrată - Delimitări conceptuale - Modele și forme ale realizării educației integrate și incluzive - Modalități integrate și incluzive de intervenție în educația elevilor cu dificultăți de învățare - Proiectarea activităților de integrare și incluziune școlară pentru diferite categorii de copii cu dificultăți de învățare.	2	expunere dialogată, descoperirea dirijată, demonstrația	
6. Tulburări de comportament - Definirea tulburărilor de comportament și a comportamentului problematic la școală; - Tipuri de abateri comportamentale și cauzele lor; - Efectele vârstei și genului elevului asupra tipului de comportament problematic.	2	prelegerea intensificată, conversația, studiul de caz	
7. Strategii de prevenție a comportamentelor problematice în clasa de elevi - Asigurarea unui mediu pozitiv de învățare – atitudinile promovate; - Rutinele și regulile clasei – strategii de gestionare;	2	conversația, expunere, conversația, descoperirea dirijată,	
8. Strategii de modificare a comportamentelor problematice ale elevilor - Condiționarea instrumentală și dezvoltarea alternativelor la pedeapsă; - Disciplinarea pozitivă; Obiective ale disciplinării pozitive; - Metode de disciplinare pozitivă;	2	expunere dialogată problematizarea, demonstrația, studiul de caz,	
9. Operaționalizarea comportamentelor problematice; - Efecte ale utilizării etichetelor asupra comportamentului elevului; - Etape ale operaționalizării; - Efectul reacției disciplinare a profesorului asupra comportamentului problematic al elevului; - Aplicații.	2	explicația, conversația, descoperirea dirijată exercițiul	
10. Analiza funcțională a comportamentelor problematice ale elevilor - Metode de realizare a analizei funcționale. Modelul ABC comportamental; - Instrumente pentru realizarea analizei funcționale;	2	exercițiul conversația studiul de caz	
11. Reglarea emoțională și comportamentală a elevilor în context școlar • Relația dintre emoții, comportament și dificultăți de învățare; • Dificultăți de reglare emoțională la elevii cu comportamente problematice; • Rolul profesorului în sprijinirea autoreglării emoționale; • Strategii educaționale de dezvoltare a competențelor socio-emoționale; • Aplicații educaționale pentru diferite vârste școlare.	2	explicația, conversația, exercițiul	
12. Dificultăți de învățare asociate tulburărilor de neurodezvoltare - Delimitări conceptuale: dificultăți de învățare specifice vs. dificultăți asociate tulburărilor de neurodezvoltare; - Dificultăți de învățare la elevii cu: ▪ Tulburare de deficit de atenție cu sau fără hiperactivitate (ADHD); ▪ Tulburare din spectrul autist (TSA); - Particularități cognitive, emoționale și comportamentale relevante pentru procesul de învățare; - Implicații educaționale și adaptări curriculare de bază; - Rolul profesorului și al echipei multidisciplinare în sprijinirea elevilor cu tulburări de neurodezvoltare.	2	expunere dialogată problematizarea, demonstrația, studiul de caz	
13. Parteneriatul educațional și suportul socio-emoțional	2	expunere dialogată,	

al elevilor cu dificultăți de învățare și comportament - Rolul familiei în prevenirea și ameliorarea dificultăților de învățare și a comportamentelor problematice; - Relația școală–familie–specialiști: modele de colaborare eficientă; - Consilierea părinților copiilor cu dificultăți de învățare și tulburări de comportament; - Importanța climatului socio-emoțional și a sentimentului de apartenență școlară; - Strategii de sprijin emoțional și de dezvoltare a stimei de sine la elevii cu dificultăți de învățare.		descoperirea dirijată, demonstrația	
Bibliografie minimală recomandată			
[1] Barkley, R. A., Kállay, E., & Porumb, M. (2009). Copilul dificil: manualul terapeutului pentru evaluare și pentru trainingul părinților. ASCR [Asociația de Științe Cognitive din România]. [2] Bartok, E., Gagy, E., Crososchi, C., Cseh, A., Deak, G.E., Fulop, G., (2010), Eu citesc mai bine! Îndrumător pentru tratarea tulburărilor lexico-grafice, Ediția a II-a, Târgu-Mureș. [3] Benga, O., Băban, A., Opre A., (2015). Strategii de prevenire a problemelor de comportament, Editura ASCR, Cluj Napoca. [4] Botiș, A., Axente, A., (2009), Disciplina pozitivă Cum să disciplinezi fără să rănești, Editura ASCR, Cluj Napoca. [5] Cain K., (2012), Abilitatea de a citi Dezvoltare și dificultăți, Editura ASCR, Cluj-Napoca. [6] David, C., Roșan, A., (2017), Repere diagnostice bazate pe dovezi științifice în tulburările de învățare, Ed. Argonaut & Limes, Cluj-Napoca. [7] Gherguț, A., (2003), Managementul serviciilor de asistență psihopedagogică și socială. Ghid practic. Iași, Polirom. [8] Gherguț, A. (2001), Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii de educație integrată., Iași, Polirom. [9] Gherguț, A., (2019), Educația incluzivă și pedagogia diversității, Polirom, Iași. [10] Iucu, R., (2006), Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională, Polirom, Iași. [11] JIGĂU, M.(coord.), Prevenirea și combaterea violenței în școală. Ghid practic pentru directori și cadre didactice, Editura Alpha MDN, Buzău, 2006. [12] Lerner, J. (1989), Learning Dissabilities. Theories, Diagnosis, and Teaching Strategies, Fifth Edition, Boston: Houghton Mifflin Company. [13] Mennuti R., Christner R., Freeman A. (2016), Intervenții cognitiv-comportamentale în educație, Ed. RTS, Cluj-Napoca. [14] Mititiuc, I., (1996), Probleme psihopedagogice la copilul cu tulburări de limbaj. Iași, Editura Ankarom. [15] Mușu, I., Taflan, A. (1997), Terapia educațională integrată., București, Editura ProHumanitate. [16] O.M. S (1998). ICD-10: Clasificarea tulburărilor mentale și de comportament. Simptomatologie și diagnostic clinic. București: Editura All. [17] Opre, A., Benga, O., Adriana Băban, A., (2015). Managementul comportamentelor si optimizarea motivatiei pentru invatare, Editura ASCR, Cluj Napoca. [18] Pierangelo, R., & Giuliani, G. (2008). Teaching students with learning disabilities: A step-by-step guide for educators. Corwin Press. [19] Popovici, D., (1999), Elemente de psihopedagogia integrării, București, Editura ProHumanitate. [20] Roșan, A. și David, C. (2019), Intervenții psihopedagogice în tulburările specifice de învățare. Învățăm fonologic - program structurat de antrenament al conștiinței fonologice bazat pe dovezi științifice, Iași, Editura Polirom. [21] Schipor, D., (2012), Dificultăți de învățare. O provocare pentru a învăța altfel, București, EDP. [22] Vianin, P., 2011 – Ajutorul strategic pentru elevii cu dificultăți școlare, Editura ASCR, Cluj-Napoca. [23] Vrajmaș, E., Oprea, V. (2003). Set de instrumente, probe și teste pentru evaluarea educațională a copiilor cu dizabilități. MarLink: București. www.els.net/elsonline/html/A0001482.html [24] Westwood, P. S. (2004), Learning and learning difficulties: a handbook for teachers, Tony and Valina Rainer Sound Words (eds.), ACER Press. https://www.tollou.ir/uploads/A-Moaseseh/Book-and-article/Learning-and-Learning-Difficulties-A-Handbook-for-Teachers.pdf			

8. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	• Demonstrarea capacității de a identifica principalele caracteristici care alcătuiesc tabloul clinic al fiecărui tip de dificultate sau tulburare de comportament;		

	- Identificarea modalităților eficiente de educație și integrare a copiilor cu dificultăți de învățare și tulburări de comportament; - Aplicarea de instrumente psihopedagogice de cunoaștere a copilului și prelucrarea datelor obținute în vederea realizării unei cercetări pe bază de studiu de caz în domeniul dificultăților de învățare și tulburărilor de comportament.	Test docimologic	50%
Seminar	- Elaborarea de modalități de acțiune pentru optimizarea procesului de recuperare, adaptare și integrare a copiilor cu dificultăți de învățare și tulburări de comportament în activitățile școlare și comunitare; - Manifestarea abilității de a colabora cu colegii pentru elaborarea unor proiecte de intervenție personalizată pentru situații de inadaptare școlară	Proiect de intervenție personalizată sau Studiul de caz	50%
Laborator/ Lucrări practice			
Proiect			

Fișa disciplinei include, dacă este cazul, elemente adaptate persoanelor cu dizabilități, în funcție de tipul și gradul acestora.

Data completării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de curs	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de aplicație
20/09.2025	conf. univ. dr. Maria-Doina SCHIPOR	conf. univ. dr. Maria-Doina SCHIPOR

Data avizării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura responsabilului de program
25.09.2025	conf. univ dr. Maria-Doina SCHIPOR

Data avizării în departament	Grad didactic, nume, prenume, semnătura directorului de departament
25.09.2025	conf. univ. dr. Maria-Doina SCHIPOR

Data aprobării în consiliul facultății	Grad didactic, nume, prenume, semnătura decanului
26.09.2025	conf. univ dr. Aurora Adina COLOMEISCHI